

בבית המשפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

- העותרות: 1. שלומית ולנסי**
- 2. המרכז האקדמי למשפט ועסקים בר"ג (הקליניקה הסביבתית)**
ע"י ב"כ עוה"ד איל עופר ו/או עוה"ד אפרת ולנסי
מר' הרצל 72 רמלה
טל. 054-4212555, פקס 08-9291171

- נגד -

- המשיבים: 1. משרד האנרגיה**
בנין ג'נרי 2, רחוב בנק ישראל 7, ירושלים
ע"י ב"כ מפרקליטות המדינה, רח' מח"ל 7 ירושלים
טל. 02-5419555, פקס. 02-6468053
- 2. נובל אנרג'י מדיטרניאן בע"מ ח.פ. 560017162**
שדרות אבא אבן 12, הרצליה

עתירה מנהלית

על פי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

בית המשפט הנכבד מתבקש לעשות שימוש בסמכותו מכוח סעיף 17 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק") ולהורות על העברת המידע המבוקש כהגדרתו להלן, אל העותרים.

הצדדים לעתירה

1. **העותרת 1**, גבי שלומית ולנסי, תושבת מושב דור, הגישה ביום 28.1.18 למשיב בקשה למידע לפי החוק.
2. **העותר 2**, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים, הנו מוסד מוכר להשכלה גבוהה, הפועל ללא מטרת רווח מאז 1995. המרכז האקדמי פועל לרתום את המחקר האקדמי לטובת עשייה משפטית וציבורית לשינוי חברתי. העותרת 2 היתה ממגישות העתירה נגד מתווה הגז והיא עוסקת רבות בתחום של זכויות אדם ועמידה על עקרונות מנהל תקין ודמוקרטיה. הקליניקה הסביבתית של העותר 2 עוסקת בנושאים של מדיניות סביבתית, צדק סביבתי ויישום הכלים העומדים בבסיס החקיקה על מנת להשפיע על המדיניות הסביבתית הלכה למעשה (להלן: "הקליניקה הסביבתית").

העותרות תהא מיוצגת ע"י ב"כ דלעיל.

3. **המשיב 1**, משרד האנרגיה, הנו הממונה מטעם ממשלת ישראל על משק האנרגיה ומשאבי הטבע בישראל ומפקח על הגופים הציבוריים והפרטיים שפועלים בתחומים אלו.
4. **המשיבה 2**, חברת נובל אנרגיי מדיטרניאן בע"מ, הינה זו שהגישה את המידע המבוקש בעתירה זו, אך העותרות אינן רואות בה את בעלת המידע, כי אם את המשיב 1.

העובדות הדרושות לעתירה

5. ביום 28.1.18 הגישה העותרת 1 בקשה למידע לפי החוק ביחס למידע הנוגע להיתר 17 / 017 / ד/ 24 הוא ההיתר הנוגע להנחת צנרת הקונדנסנט המגיעה מאסדת הגז "לויתן" (להלן: "ההיתר").
6. הבקשה כללה חמישה פריטים שונים המתייחסים להיתר. פריט ג' לבקשה למידע עסק בבקשה לקבל את סקר הסיכונים האמור בתנאי ז' להחלטה מיום 23.1.18 (להלן: "המידע המבוקש"). בנוסף ביקשה העותרת בסעיף א' את אישור המפרט ההנדסי של הקונדנסט כאמור בתנאי א' להחלטה (להלן: **המפרט ההנדסי**).
7. עיקרה של עתירה זו מופנה אל המידע המבוקש, אולם העותרות עומדות גם על קבלת המידע ביחס למפרט ההנדסי, בקשר אליו טרם ניתנה לעותרת תשובה מפורשת מצד המשיבים, על אף הזמן שחלף ויודגש כי מדובר במידע המתייחס לעבודות המתקיימות בימים אלו ממש.

• העתק הבקשה למידע מיום 28.1.18 מצ"ב לעתירה זו ומסומן א'.

8. ביום 29.4.18 נשלחה תשובת המשיב לבקשה ובה התייחסות למידע המבוקש. לטענת המשיב, סקר הסיכונים נערך לבקשת המשיבה 2 על ידי חברה חיצונית והוגש על ידה בהתאם לבקשה להיתר אל מנהל אוצרות טבע במשיב 1.
9. המשיב 1 הודיע לעותרת כי בהתאם לסעיף 13 לחוק, בכוונתו לפנות אל המשיבה 2 לצורך קבלת עמדתה לגבי מסירת המידע וכי הוא ישוב לעדכן את העותרת לאחר קבלת עמדת המשיבה 2.

• תשובת המשיב 1 מיום 29.4.18 מצ"ב לעתירה זו ומסומנת ב'.

10. ביום 18.6.18 פנה המשיב 1 אל העותרת 1 ופירט בפניה את עמדת המשיבה 2 המתנגדת למסירת המידע. ההתנגדות מבוססת על העילות המוזכרות בסעיף 9 (ב)6 לחוק, לפיו המידע כולל סודות מסחריים שגילויים עלול להוביל לפגיעה באינטרסים הכלכליים של המשיבה 2 ולגרום לה לנזקים:

"קיבלנו לידינו את עמדת חברת נובל אנרגיי, לפיה היא מתנגדת למסירת המידע בנושא סקר HIRA עבור הנחת צנרת קונדנסט. התנגדות החברה מבוססת בין היתר, על העילות המוזכרות בסעיף 9(ב)6 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, שכן המידע האמור כולל לדעת החברה סודות מסחריים העונים על ההגדרה האמורה בסעיף 9(ב)6 (הנ"ל, וגילוי המידע עלול להוביל לפגיעה באינטרסים הכלכליים של החברה ולגרום לה לנזקים, תוך חשיפת סודות בפני מתחריהם. הגורמים המקצועיים במשרדנו שקלו את העמדה האמורה של החברה, והם סבורים גם כן שמהטעמים האמורים אין מקום למסור מידע נוסף מעבר לזה שכבר נמסר לכם, ביום 29.4.2018.

כנגד החלטה זו הנכם רשאים להגיש עתירה מנהלית בתוך 45 יום לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים".

• תשובת המשיב מיום 18.6.18 מצ"ב לעתירה זו ומסומנת ג'.

11. תשובתו הנחרצת אך הבלתי מנומקת כלל של המשיב 1 אינה מותירה לעותרת כל ברירה מלבד הגשת עתירה זו לבית המשפט הנכבד.

הטיעון המשפטי

12. **ראשית**, המשיב לא עמד בחובה לנמק את סירובו מלבד ציטוט סעיף החוק וקבלת עמדת המשיבה 2 כלשונה, על כן המשיב לא הרים את הנטל המוטל עליו כדי לבסס את סירובו לתת את המידע המבוקש. מעבר לכך, סירוב המשיב למסור את המידע אינו סביר, אינו מידתי ופוגע מעבר לנדרש בזכות הציבור לדעת ובזכות לחופש מידע- זכויות בעלות מעמד חוקתי. הסירוב נוגד את הוראות חוק חופש המידע, ומשקף איזון בלתי סביר בין הזכויות והאינטרסים העומדים על הפרק.

מושכלות יסוד- זכות הציבור לדעת והזכות לחופש מידע הן זכויות בעלות מעמד חוקתי

13. החוק קובע בסעיף 1 באופן פוזיטיבי את זכותו של האזרח לקבל מידע ויותר מכך- חובה פוזיטיבית על הרשויות לספק לציבור את המידע המצוי בידיהן (עת"מ (תל אביב) 1171/00 סיגל דוידוב- מוטולה נ' מדינת ישראל- משרד האוצר (פורסם בנבו, עמ' 7, פסקה אחרונה) וכן ראו דבריו של פרופ' זאב סגל בספרו "הזכות לדעת באור חוק חופש המידע" ההוצאה לאור של לשכת עוה"ד, תש"ס-2000, עמ' 97.

14. אף הפסיקה הכירה בחשיבות הזכות לקבלת מידע מהרשויות כנגזרת של חופש הביטוי וכזכות יסוד בשיטת המשפט בישראל (עע"מ המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ, פ"ד ס (4) 217, 2006 (להלן: "ענין המועצה הגבוהה").

המשיב הפר את חובת ההנמקה ולא הרים את הנטל להוכחת החרג שבחוק

15. המשיב מבסס סירובו למסור את המידע המבוקש על החרג שבחוק הנוגע למסירת סוד מסחרי (סעיף 9 (ב) (6)). מלבד ציון לאקוני של סעיפי החוק, המשיב לא נימק את החלטתו ואף לא ציין איזה חלק מסקר הסיכונים אינו ניתן למסירה משום שהוא מהווה סוד מסחרי.

16. החובה לנמק היא תנאי לכל דיון והליך משפטי לפי החוק. מבלי שהמשיבה מילאה את חובתה כאמור, העותרת אינה יכולה לבחון אם ההחלטה ראויה וחוקית והיא נאלצת לעתור ולו רק בשל כך. ממילא גם בית המשפט הנכבד אינו יכול לבחון את החלטת המשיבה ולהעבירה תחת שבט ביקורתו.

17. חובת ההנמקה המוטלת על המשיב מעוגנת בסעיף 7 (ו) לחוק:

"החליטה הרשות הציבורית לדחות את בקשת המבקש, כולה או חלקה, תשלח למבקש הודעה בכתב שתפרט את נימוקי ההחלטה."

18. החרג עליו מסתמך המשיב בסעיף 9 לחוק מותנה בכך כי הרשות תנמק כיצד איזנה בין שיקולי היעילות לבין האינטרס הציבורי שבגילוי המידע. נימוקים אלו של הרשות וסבירותם יעמדו לביקורת שיפוטית, בהתאם לכללי המשפט המנהלי, כפי שקבעה השופטת חיות (כתוארה אז) **בענין המועצה להשכלה גבוהה- פסקאות 20-21 ו-23**:

"כדי שהחלטה לסרב למסירת מידע מכוח סעיפים 8 ו-9 לחוק תעמוד במבחן הסבירות, על הרשות לאתר ולבחון את מכלול השיקולים הצריכים לעניין ולאזן ביניהם, בין היתר בהסתייעות בכלי העזר שהועמדו לרשותה לצורך כך בסעיפים 10 ו-11 לחוק חופש המידע."

חובה אחרת המוטלת על הרשות מכוח הדין המינהלי בכל הנוגע לטיפול בבקשה למסירת מידע לפי **חוק חופש המידע**, היא החובה לנמק את הסירוב למסירת המידע שנתבקש, כולו או חלקו, ככל שכך החליטה. **חובת ההנמקה מקטינה את החשש מפני החלטות שרירותיות או שגויות והיא תורמת לבניית האמון במערכת היחסים שבין הרשות לאזרח במדינה דמוקרטית** (על חשיבותה של חובת ההנמקה ועל היותה אחת מחובות היסוד המוטלות על רשות מינהלית ראו "זמיר הסמכות המינהלית (כרך ב) [34], בעמ' 897-898). אכן, רשות ציבורית אינה רשאית להסתפק בסירוב לקוני לבקשה למסירת מידע ועליה לפרט את הטעמים לכך כדי לאפשר למבקש המידע לעמוד על טעמים אלה ולשקול את מהלכיו. פירוט הטעמים לסירוב מאפשר גם לבית המשפט לעמוד על השיקולים ששקלה הרשות ועל האיזון הפנימי שערכה ביניהם, בהעבירו את ההחלטה תחת שבט ביקורתו. (ההדגשות אינן במקור, א.ע.).

19. הנוהל שפרסמה בענין זה היחידה הממשלתית לחופש המידע קובע גם הוא כי "בעת מתן מענה לבקשת חופש מידע הדוחה את הבקשה או מקבלת אותה באופן חלקי בלבד, **על המענה להיות מנומק ולשקף את מכלול השיקולים בגינם החליטה הרשות הציבורית לדחות את בקשת חופש המידע, כולה או חלקה.**" (נוהל מס' 3.1 "דרישות המענה בדחיית בקשת חופש מידע", משרד המשפטים, היחידה לחופש המידע, 23.6.13).

20. בנוסף לחובת ההנמקה, על המשיב מוטל הנטל להוכיח כי החריגים אכן מתקיימים. ראו דברי ההסבר להצעת חוק חופש המידע:

שאלת נטל ההוכחה אינה כלולה בהוראות החוק, אולם מאחר שהרשות הציבורית היא הטוענת לקיומם של טעמים המונעים את מסירת המידע, **הרי שנטל ההוכחה בענין זה מוטל עליה**" (ה"ח 2630, תשנ"ז, עמ' 397, עמ' 408).

בענייננו, המשיב לא עמד בחובה הבסיסית לנמק את סירובו, וממילא אין בסירובו כדי להרים את נטל השכנוע כי אכן מתקיימות הנסיבות לתחולתו של החריג לכלל השקיפות. די בכך כדי לבסס את זכותה של העותרת לקבל את המידע.

21. במקרה דנן, המשיב החליף את שיקול דעתו בשיקול דעתה של המשיבה 2 וקיבל את עמדתה כאילו היתה עמדתו שלו. המשיב לא פירט מדוע עמדתו הינה כי מדובר בסוד מסחרי ולא עשה כל שימוש בסמכותו למסור מידע חלקי או למסור את המידע בתנאים, כפי שמאפשר לו סעיף 11 לחוק.

בנוסף, תשובת המשיב 1 מציינת כי התנגדות המשיבה 2 נשענת **"בין היתר"**, על החריג שבסעיף 9 (ב) (6) לחוק, משמע, התנגדות המשיבה 2 מבוססת על טעמים נוספים שהמשיב 1 כלל לא טרח לפרט ואף בכך חטא לחובת ההנמקה החלה עליו.

הגנה על הסביבה הינה אינטרס ציבורי עליו מופקד החוק

22. **שנית**, הגנת הסביבה הינה אחד האינטרסים הציבוריים המרכזיים שעל שמירתם מופקד החוק ובלשון סעיף 10 לחוק, טרם סירוב רשות למסור מידע לפי חוק זה, עליה לשקול את הענין הציבורי בגילוי המידע, "מטעמים של שמירה על בריאות הציבור או בטיחותו, או שמירה על איכות הסביבה".

23. בשנת 2005 תוקן החוק והוסף סעיף 6א לפיו רשות ציבורית מחויבת להעמיד לעיון הציבור מידע על איכות הסביבה, הכולל מידע על חומרים שנפלטו, שנשפכו, שסולקו, או שהושלכו לסביבה". סוג מידע זה

אף מודגש בסעיף 9 (ב)6) כמידע שאינו סוד מסחרי ואינו נוגע לעניינים עסקיים או מסחריים שאין לגלותם, משמע, על מידע מסוג זה אין סייג תוכני המאפשר לא לגלותו ועל כן לא יחול הסייג עליו מסתמך המשיב בסעיף 9(ב)6).

24. המידע המבוקש, הוא סקר הסיכונים, נעשה על ידי חברה חיצונית מטעמה של המשיבה 2 בהתאם להוראת המשיב 1 ומטרתו לנטר ולמדוד את הסיכונים הצפויים מפעילות אסדת הגז. סקר הסיכונים יכול, מטבע הדברים, התייחסות לחומרים שיפלטו, יושלכו, יוזרמו או יסולקו מאסדת הגז על מנת לאמוד סיכונים אלו. לחומרים אלו פוטנציאל זיהום וסיכון כלפי הציבור בקנה מידה נרחב שכן לחומרים שייפלטו מהאסדה פוטנציאל זיהום גבוה, הן בפליטות לים והן בפליטות לאוויר, וזאת בהתבסס על נתונים שפורסמו על ידי המשיב 1.

25. בהתאם לדוח משרד הבריאות מיום 25.9.16 "היבטים בריאותיים בנוגע לקונדסט- תוצר לוואי נוזלי של הפקת גז טבעי", הקונדנסט המוזרם בצנרת הנו חומר מסוכן כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג-1993 וכך נכתב בדוח:

"שימוש בקונדנסט ללא ייצובו עלול לגרום לפליטת חומרים מזיקים לאוויר ולחשוף את המשתמשים בו ואת הסביבה לסכנות בטיחותיות, בין היתר גם כיוון שתכולת הקונדנסט אינה קבועה ואינה ידועה מראש אלא משתנה." (עמ' 1)

"חשיפה לחומרים אורגניים נדיפים VOC עלולה לגרום לסיכונים בריאותיים לטווח הקצר גירוי עיניים, גירויים באף ובגרון, כאבי ראש, בחילות וקוצר נשימה (אך גם לטווח הארוך) פגיעה בכבד, בכליות ובמערכת העצבים המרכזית. חומרים אורגניים נדיפים מסוימים נחשבים כמסרטנים לדוגמא בנזן. היקף ואופי ההשפעה הבריאותית תלויים בגורמים רבים, כולל רמת החשיפה ומשך זמן החשיפה." (עמ' 3)

• דוח משרד הבריאות מיום 25.9.16 "היבטים בריאותיים בנוגע לקונדסט- תוצר לוואי נוזלי של הפקת גז טבעי" מצ"ב לעתירה זו ומסומן ד'.

26. סעיף 9 (ב)6) לחוק, הכולל את הסייג למסירת מידע בשל סוד מסחרי, מסייג את הסייג וקובע:

למעט מידע שהוא אחד מאלה –

(א) מידע על חומרים שנפלטו, שנשפכו, שסולקו או שהושלכו לסביבה;
(ב) תוצאות של מדידות רעש, ריח וקרינה, שלא ברשות היחיד;

27. כך, אפילו אם יעמוד המשיב על טענתו כי מדובר בסוד מסחרי, הרי שחל הסייג ולפיו סקר הסיכונים כולל תוצאות של מדידות סביבתיות ועל כן יש על המשיב חובה למסור את המידע ללא סייג.

28. בעניין שידורי קשת- עע"ם 10845/06 שידורי קשת בע"מ נ' הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו, [פורסם בנבו], 11.11.08, (להלן: "עניין שידורי קשת"), פורטו מספר שיקולים, אשר צריכים להיות שיקולים מנחים בעת הדיון בשאלה אם יש לגלות מידע החוסה תחת הגנת סעיף 9(ב)6) ובעת האיזון בין שתי הזכויות החוקתיות המתנגשות. האחד, העניין הציבורי שבגילוי המידע. השני, העניין האישי של מבקש המידע. בהקשר זה יוער, כי, על פי סעיף 7(א) לחוק אין מבקש המידע חייב לציין את הטעם לבקשתו ועניינו של המבקש אינו מהווה שיקול, כל עוד לא קיים סייג או איסור להעברת המידע בחוק. כמו כן, גם אם קיים אינטרס פרטי בחשיפת המידע, אין בו פסול, ככל שקיים גם אינטרס ציבורי (עע"ם

7744/10 המוסד לביטוח לאומי נ' עו"ד יפית מנגל, [פורסם בנבו], 15.11.12). השלישי, זכות הציבור לדעת. הרביעי, האם המידע גולה לצדדים שלישיים. החמישי, אם קיים גוף המפקח דרך קבע על התנהלות הרשות כלפי בעל הסוד המסחרי. השישי, מידת הפגיעה בערכו של הסוד המסחרי, כאשר רק פגיעה ממשית בערכו של הסוד המסחרי תצדיק חיסוי המידע. השביעי, מידת הפגיעה שתיגרם לבעל הסוד בשל גילוי המידע, ובין היתר צוין המבחן המשמש בדין האמריקאי: האם החשיפה של המידע תגרום לפגיעה ממשית במעמד התחרותי של בעל המידע והאם המתחרים של בעל המידע יזכו ליתרון בלתי הוגן בעקבות גילוי המידע.

כפי שנראה להלן, בכל אחד מהמבחנים האמורים, ידו של המשיב על התחונה:

28.1. הענין הציבורי שבגילוי המידע

הענין הציבורי סביב הסיכונים הבריאותיים והסביבתיים הנובעים מפעילות אסדת הגז לוייתן מהווה ללא ספק את אחד מהמאבקים הציבוריים והסביבתיים הגדולים ביותר שידעה מדינת ישראל מאז ומעולם. מדובר בענין ציבורי חובק תחומים שעלול להשפיע על סביבתם של מיליוני בני אדם לאורך עשרות שנים. אין ולא יכולה להיות מחלוקת כי סקר הסיכונים המהווה את לב ליבו של הענין, בכל הנוגע לאמזן אמיתי של הסיכונים שעלולים להתרחש עקב פעילות האסדה, משרת את הענין הציבורי ומעמיד אותו בראש סדר העדיפויות. וזאת יאמר, גם אם סקר הסיכונים מגלה כי הסיכונים אינם גבוהים, עדיין יש ענין ציבורי רב בחשיפתו לעיני הציבור.

28.2. הענין האישי של מבקש המידע

העותרת היא תושבת המושב דור, אשר צנרת הגז והקונדנסט נשוא סקר הסיכונים מונחת בימים אלו בתחומה בסמוך לחוף דור. על כן מובן כי בריאותה ובטחונה האישי של העותרת ומשפחתה יושפעו באופן מיידי ככל ויתרחש מי מהסיכונים אשר נדון בסקר הסיכונים.

זאת ועוד, העותרת אינה מתחרה של המשיבה 2 וכל עניינה בחשיפת הסיכונים הנובעים מפעילות אסדת הגז, מתוך דאגה לאינטרס הציבורי, לשלומה ולסביבה ולשלומה שלה ושל משפחתה. במקרים בהם דחה בית המשפט או הגביל את זכות החשיפה של המידע המבוקש, מדובר היה בבקשה מובהקת של מתחרות עסקיות לבעלות המידע וגם אז כאמור, האינטרס הציבורי גבר והכריע את הכף לטובת מסירת המידע. (לדוגמא: עת"מ (ת"א) 25380-05-16 קר שירותי רפואה בע"מ נ' שירותי בריאות כללית (פורסם בנבו, מיום 25.7.16), במקרה זה, התקבלה חלקית עתירה של מתחרה עסקית לשירותי בריאות כללית לקבל מידע עסקי המהווה סוד מסחרי, על אף שהיה ברור כי הענין של העותרת היה לקבל מידע עסקי.

28.3. זכות הציבור לדעת

במקרה זה זכותו של הציבור לדעת הינה רחבה שכן משמעותו של המידע הינה בעלת השפעה ישירה על ציבור גדול של מיליוני תושבים. סקר הסיכונים טומן בחובו משמעות רבה לגבי בריאותם ואיכות חייהם של מיליוני תושבים ועל כן עליו להיות נחלתו של הציבור ולא של בעלת המידע בלבד. העותרות תטענה כי יש הכרח שסקר סיכונים המוגש במסגרתו של הליך חוקי לרשויות המדינה, יהיה נחלתה של המדינה ולא בבעלות חברה פרטית. מדובר בסיכונים הנוגעים לציבור בישראל ומשכך על כל המידע הנוגע לאותם סיכונים להיות בבעלות המדינה והציבור ולא בבעלות גופים פרטיים שאינם אמונים על בטחונו של הציבור.

28.4. האם המידע גולה לצדדים שלישיים

לעותרת אין די מידע בדבר שאלה זו ועל כן אין בידה להרחיב בנקודה זו. עם זאת, גם אם המידע לא גולה לצדדים שלישיים, אין בכך כדי להמעיט מחשיבות גילוי ומעצם החובה לחשוף אותו לציבור שעלול להיות מושפע מהסיכונים המוסתרים במידע המבוקש.

28.5. אם קיים גוף המפקח דרך קבע על התנהלות הרשות כלפי בעל הסוד המסחרי

על פני הדברים קיים גוף מפקח על התנהלות הרשות בשאלה זו, קרי המשיב 1. אולם אותו גורם מפקח הראה במספר הזדמנויות כי הוא בוחר להמיר את שיקול דעתו בשיקול דעתה של בעלת המידע, המשיבה 2, בדיוק כפי המקרה כאן. קרי, אותו גוף האמור לפקח על המשיבה 2 למען הציבור, בוחר לדחות את בקשת הציבור למידע מבלי לנמק את החלטתו. דחיית בקשת המידע תוך הבאת עמדת המשיבה 2 שאינה מעוניינת בחשיפתו, מבלי לנמק את ההחלטה, מבלי לעשות ניסיון לספק את המידע באופן חלקי, מביאים למסקנה כי התנהלות הרשות במקרה זה אינה יכולה להניח את הדעת ועל כן יש להורות על מסירת המידע לציבור.

מעבר לאמור, בעיסוק בתחום הגנת הסביבה, חוק חופש המידע הנו כלי לפיקוח על תקינות פעולותיה של הרשות הציבורית, האמונה על הגנת הסביבה (ענין המועצה להשכלה גבוהה לעיל, וכן בג"ץ 1601/90 שליט נ' פרס, פ"ד מד (3) 353, 1990).

28.6. מידת הפגיעה בערכו של הסוד המסחרי

יודגש, כי רק פגיעה ממשית בערכו של הסוד המסחרי תצדיק חיסוי המידע ובענייננו, המשיבות לא הציגו כל ראשית ראיה לפגיעה ממשית בערכו של סוד מסחרי כלשהו. יתירה מכך, סקר סיכונים אינו יכול להוות פגיעה בסוד מסחרי, באשר הוא אמור לאמוד התרחשותם של סיכונים ולא לחשוף מידע עסקי. כל טענה אחרת לא הושמעה כלפי העותרת במועד שהיה מקום להשמיע אותה ועל כן אין לה מקום.

28.7. מידת הפגיעה שתיגרם לבעל הסוד בשל גילוי המידע

המבחן שהוזכר בענין שידורי קשת המיובא מהדין האמריקאי הנו, האם החשיפה של המידע תגרום לפגיעה ממשית במעמד התחרותי של בעל המידע והאם המתחרים של בעל המידע יזכו ליתרון בלתי הוגן בעקבות גילוי המידע. קשה להניח הנחה מופרכת יותר מכך שעצם חשיפתו של סקר הסיכונים תביא לפגיעה ממשית ותעניק יתרון בלתי הוגן למתחריה של המשיבה 2. יתירה מכך, המשיבה 2 מפעילה אסדות נוספות במים הכלכליים של ישראל ולא נראה כי החשש מתחרות מניעה אותה בענין זה, אלא דווקא האינטרס הבלתי מובן לנהל סיכונים לציבור במחשכים.

מיצוי הליכים

העותרת עשתה את המוטל עליה על מנת למצות את ההליכים, אולם תשובת המשיב הפנתה אותה באופן ישיר להגשת העתירה, מבלי שנותרה בידי העותרת כל חלופה אחרת.

סוף דבר - בית המשפט הנכבד מתבקש להיעתר לסעד המבוקש בעתירה

29. תצהיר העותרת 1 מצורף לעתירה זו לאימות עובדותיה.

30. לאור כל האמור לעיל, יתבקש בית המשפט הנכבד להיעתר לסעדים המבוקשים בפתח עתירה זו ו-:
- 30.1. להורות למשיב 1 למסור את המידע המבוקש לעותרים ביחס לסקר הסיכונים ולמפרט הנדסי בהתאם לסמכותו לפי סעיף 7 ו-9 לחוק.
- 30.2. לחלופין, להורות למשיב למסור את המידע המבוקש באופן חלקי ו/או בתנאים כפי סמכותו בסעיף 11 לחוק.
31. כן מתבקש בית המשפט הנכבד לפסוק לטובת העותרות הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בצירוף מע"מ כחוק.

עו"ד איל עופר, מ.ר. 38409.

ב"כ העותרות

היום, יום שלישי, 24.7.18